

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2026 / Otto-oikeuden käyttäminen

KH 03.11.2025 § 295

299/02.02.00/2025

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1) käyttää otto-oikeutta kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätökseen 22.10.2025 § 86

2) palauttaa asian valmisteluun lautakunnalle Pohjoislahden opettajamäärän osalta

3) edellyttää, että asian valmistelussa noudatetaan valtuuston hyväksymässä tasapainottamissuunnitelmassa päätettyjä toimenpiteitä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että otto-oikeutta ei käytetä kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätökseen 22.10.2025 § 86.

Käsittely

Käsittelyn aikana Eveliina Kangasniemi esitti vastaesityksen: "Kaupunginhallitus päättää, että otto-oikeutta ei käytetä kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätökseen 22.10.2025 § 86. Perustelut: Talouden tasapainotusohjelma vuosille 2024 - 2027 hyväksyttiin Keuruun kaupunginvaltuustossa 20.11.2023. Tuolloin asiaa käsiteltiin perusteellisesti ja useissa puheenvuoroissa kuultiin, kuinka kyseessä on nimenomaan suunnitelma, ei lopullinen päätöskokoelma. Erilliset päätökset suunnitelmassa olevista säästökohteista tullaan tekemään erikseen, valtuutetuille vakuuteltiin. Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätöksessä 22.10.2025 § 86 on kyse yhdestä näistä suunnitelluista toimenpiteistä, joista on tehtävä erillinen päätös. Vaikka lautakunta päättikin esittää talouden sopeuttamisohjelman vastaisesti, ettei kyseistä toimenpidettä toteuteta, ei se silti tarkoita, etteikö näin olisi saanut tai voinut päättää. Edelleen prosessi on kesken ja valtuusto saa lopulta päättää, hyväksytäänkö lautakunnan esitys vai ei."

Harri Oksanen kannatti Kangasniemen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava vastaesitys, on asiasta äänestettävä. Kaupunginjohtajan esitys on JAA ja Kangasniemen esitys on EI. Äänestyksessä annettiin 9 ääntä seuraavasti: 4 JAA-ääntä ja 5 EI-ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että Kangasniemen esitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Kaupunginjohtaja jätti eriävän mielipiteen. Eriävän mielipiteen perustelut: Valtuuston päättämä talouden tasapainottamisohjelma sitoo lautakuntatason ja kaupunginhallituksen valmistelua ja päätöksentekoa.

Perustelu

Kasvun ja hyvinvoinnin toimialalla on valmisteltu talousarviota vuodelle 2026 kaupunginjohtajan ohjeiden mukaan sekä ottaen huomioon valtuuston aikaisemmin hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2023–2026 (13.06.2022 § 21) ja talouden tasapainottamissuunnitelman päivityksen vuosille 2024–2027 (20.11.2023 § 51).

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta on käsitellyt talousarvioesityksensä 22.10.2025 § 86. Lautakunta on päättänyt, että Pohjoislahden ala-aste jatkaa kolmella opettajalla vielä lukuvuoden 2026 - 2027 ja tilannetta tarkastellaan sen jälkeen uudelleen. Päätös poikkeaa valtuuston tasapainottamissuunnitelmassa tekemästä linjauksesta, jonka mukaan Pohjoislahden ala-asteella on 2 opettajaa 1.8.2026 alkaen.

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisen toiminnan henkilöstökulut nousevat lautakunnan vuoden 2026 talousarvioesityksessä 5 % kuluvan vuoden 2025 talousarviosta. Tilinpäätöksessä 2024 henkilöstökulut olivat 13 190 900 euroa, talousarviossa (TA + TA muutos) 13 442 474 euroa ja talousarvioesityksessä (2026) 14 075 742 euroa. Kaupungin talousarvioesitys vuodelle 2026 on kääntymässä alijäämäiseksi 265 000 euroa ennen satunnaista luovutusvoittoa.

Koska kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätös koskien Pohjoislahden opettajien määrää poikkeaa valtuuston hyväksymässä tasapainottamissuunnitelmassa päätetyistä toimenpiteistä, on lautakunnan päätös esitettävä kaupunginhallitukselle otto-oikeuden käyttämistä varten.

Toimivalta

Kuntalain § 39 mukaisesti kaupunginhallitus vastaa 1) kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta ja 2) valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Valmistelija

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen,
paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta

Muutoksenhaku

KASV 22.10.2025 § 86

Päätösesitys

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta keskustelelee talousarviosta ja päättää

- 1) tehdä esityksen budjetista vuodelle 2026 kaupunginhallitukselle liitteen mukaisesti.
- 2) että Pohjoislahden ala-asteella on 2 opettajaa 1.8.2026 alkaen
- 3) että Haapamäen yhteiskoulun luokat 3. ja 4. toimivat yhden opettajan yhdysluokkana 1.8.2026 lukien.
- 4) että varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sijoitetaan tarvittaessa ryhmiä Haapamäen yhteiskoulun tiloihin ja Keuruun ala-asteen tiloihin.

Päätös

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta keskusteli talousarviosta ja päätti

1. tehdä esityksen budjetista vuodelle 2026 kaupunginhallitukselle liitteen mukaisesti huomioiden syksylle 2026 tarvittavat henkilöstömäärärahat koskien päätöskohtia 2. ja 3.
2. että Pohjoislahden ala-aste jatkaa kolmella opettajalla vielä lukuvuoden 2026-2027 ja tilannetta tarkastellaan sen jälkeen uudelleen
3. että Haapamäen yhteiskoulun luokkien 3-4 yhdysluokka aloittaa tasapainottamisohjelman mukaan syksyllä 2027, eikä talousarvioesityksen 2026 mukaan
4. että varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sijoitetaan tarvittaessa ryhmiä Haapamäen yhteiskoulun tiloihin ja Keuruun ala-asteen tiloihin.
5. että kasvun ja hyvinvoinnin toimialalle esitetään investointina vuodelle 2026 jäänhoitokoneen uusimista (arvio 80000 euroa/netto)

Käsittely

Pykälän perustelutekstiin tehtiin teknisenä korjauksena kappaleen: "Haapamäen alakoulun yhdysluokkakehityksen jatkaminen 3–4. luokille 1.8.2026 alkaen. Yhdysluokka 1–2 on toiminut lukuvuodesta 2024–2025 alkaen. Säästöä tulee yhden opettajan palkkakustannusten verran, kun määräaikainen luokanopettajan tehtävä päättyy." poistaminen kappaleen "Talousarvion valmistelussa on otettu huomioon lisäksi

kaupunginvaltuuston 13.06.2022 § 21 hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma I, josta toimenpiteinä vuodelle 2026 oli suunniteltu seuraavia:” alla olevasta toimenpideluettelosta ja siirtäminen ao. kohdan yläpuolelle omaksi kappaleekseen. Lisäksi perustelutekstin loppuun lisättiin kappale otsikolla ”Tiedotus ja kuuleminen”.

Hyvinvointijohtaja teki kokouksessa seuraavan muutetun päätösesityksen (lisättiin kohta 5):

”Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta keskustelee talousarviosta ja päättää

- 1) tehdä esityksen budjetista vuodelle 2026 kaupunginhallitukselle liitteen mukaisesti.
- 2) että Pohjoislahden ala-asteella on 2 opettajaa 1.8.2026 alkaen
- 3) että Haapamäen yhteiskoulun luokat 3. ja 4. toimivat yhden opettajan yhdysluokkana 1.8.2026 lukien.
- 4) että varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sijoitetaan tarvittaessa ryhmiä Haapamäen yhteiskoulun tiloihin ja Keuruun ala-asteen tiloihin.
- 5) että kasvun ja hyvinvoinnin toimialalle esitetään investointina vuodelle 2026 jäähoidokoneen uusimista (arvio 80000 euroa/netto)”

Kokouksessa käytiin läpi saapuneet kannanotot ja vastineet Haapamäen yhteiskoulua ja Pohjoislahden ala-astetta koskeviin suunniteltuihin säästötoimenpiteisiin (liitteenä).

Keskustelun kuluessa Ari Rajala teki seuraavan vastaesityksen koskien hyvinvointijohtajan päätösesityksen kohtaa 3: ”Haapamäen yhteiskoulun luokkien 3–4 yhdysluokka aloittaa tasapainottamisohjelman mukaan syksyllä 2027, eikä talousarvioesityksen 2026 mukaan. Lautakunta kannatti esitystä yksimielisesti, joten puheenjohtaja totesi sen tulleen lautakunnan päätökseksi.

Taija Santamäki teki seuraavan vastaesityksen koskien hyvinvointijohtajan päätösesityksen kohtaa 2: ”Pohjoislahden ala-aste jatkaa kolmella opettajalla lukuvuoden 2026–2027 ja tilannetta tarkastellaan sen jälkeen uudelleen.” Esitystä kannattivat Halttunen Marko, Kovanen Pasi, Lintula Juho ja Lytsy Krista. Merkittiin, että Wahlstedt Katja poistui esteellisenä (intressijäävi) kokoustilasta asiaa koskevan päätöksenteon ajaksi klo 20:25-20:27. Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty hyvinvointijohtajan päätösesityksestä poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä. Lautakunta hyväksyi äänestystavaksi nimenhuutoäänestyksen ja seuraavan äänestysjärjestyksen: Ne, jotka kannattavat hyvinvointijohtajan päätösesitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Taija Santamäen vastaesitystä, äänestävät EI. Suoritettussa äänestyksessä annettiin JAA-ääniä 0 ja EI-ääniä 6 (Halttunen, Kovanen, Lintula, Lytsy, Rajala, Santamäki), 1

poissa (Wahlstedt). Puheenjohtaja totesi Taija Santamäen esityksen tulleen lautakunnan päätökseksi.

Hyvinvointijohtaja esitti äänestysten jälkeen, että päätösesityksen kohtaa 1 täydennetään seuraavasti: "tehdä esityksen budjetista vuodelle 2026 kaupunginhallitukselle liitteen mukaisesti huomioiden syksyllä 2026 tarvittavat henkilöstömäärärahat koskien päätöskohtia 2. ja 3. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Perustelu

Kasvun ja hyvinvoinnin toimialalla on valmisteltu talousarviota vuodelle 2026 kaupunginjohtajan ohjeiden mukaan sekä ottaen huomioon valtuuston aikaisemmin hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2023–2026 (13.06.2022 § 21) ja talouden tasapainottamissuunnitelman päivityksen vuosille 2024–2027 (20.11.2023 § 51).

Kasvun ja hyvinvoinnin toimialalla järjestetään varhaiskasvatus-, perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluja, kirjastopalveluja, vapaa-ajan palveluja (mm. liikunta, kulttuuri), koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä koulukuljetus- ja palveluliikenteen palveluja. Kasvun ja hyvinvoinnin toimialan hallinnon lisäksi 1.1.2026 lukien toimialalla toimii vapaa-ajan tulosalueella Keuruun museo.

Kasvun ja hyvinvoinnin toimialan tilinpäätöksessä 2024 toimintakate oli -21 511 372 euroa ja vuoden 2025 muutetussa talousarviossa toimintakate on -22 178 619 euroa. Talousarvioesityksessä vuodelle 2026 toimialan toimintakate on -22 401 482 euroa (ks. liite). Menot kasvaisivat vuoteen 2025 verrattuna vain -222 863 eurolla, josta voidaan päätellä vuoden 2025 kohdistuneiden säästötoimenpiteiden kattaneen osan palkankorotuksista ja hinnankorotusten vaikutuksista. Vuodelle 2026 on arvioitu noin 3 %:n kustannusvaikutus palkankorotuksille ja inflaation on arvioitu asettuvan Suomessa noin yhteen prosenttiin.

Liitteenä on uuden talousarviokirjan ote, jossa on tarkemmin kerrottu kasvun ja hyvinvoinnin toimialan ja sen tulosalueiden talousarvioista, niiden kaupunkistrategian mukaisista tavoitteista, mittareista sekä palvelusuunnitelmista. Lisäksi liitteinä ovat lapsimäärän tilanne varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa vuonna 2025 sekä oppilasennuste vuosille 2026–2032.

Kasvun ja hyvinvoinnin toimialalla toimintaa kehitetään useiden hankkeiden avulla, joista on kooste liitteenä. Kasvun ja hyvinvoinnin toimialalla esitetään investoinniksi vuodelle 2026 jäänhoitokoneen uusimista (arvio 80 000 euroa / netto).

Ollennaiset muutokset

Perusopetuksen tuntimäärään on tullut muutoksia sekä Marinin että Orpon hallituksen päätöksillä, joiden seurauksena syntyneet lisäkustannukset korvataan osittain osana kuntien peruspalveluiden valtion-osuutta. Ensin lukuvuodesta 2024–2025 alkaen lisättiin

perusopetuksen tuntijakoon 1 tunti B1-ruotsia 7. luokalle. Sitten lukuvuoden 2025–2026 alusta alakoululle tulee lisää äidinkielen ja matematiikan opetusta yhteensä 3 vuosiviikkotuntia. Lisäykset kompensoidaan vähentämällä valinnaisia taito- ja taideaineita siten, että kokonaistuntimäärä perusopetuksessa ei muutu. Lautakunta päätti osana talouden tasapainottamissuunnitelman päivitystä ja edellä mainittujen lainsäädäntömuutosten seurauksena, että perusopetuksen tuntijako on jatkossa Keuruulla 229 vuosiviikkotuntia (22.01.2025 § 9).

Elokuussa 2025 astui voimaan perusopetuslain mukainen tuen uudistus, jossa korvataan ns. kolmiportainen tuki ryhmäkohtaisella tuella ja oppilaskohtaisella tuella. Lakiin tuli myös minimimitoitus ryhmäkohtaiselle tuelle per koulu (oppilasmäärä x 0,122 h/viikko). Sen vuoksi Keuruulle palkattiin 3 erityisluokanopettajaa elokuusta 1.8.2025 alkaen ja tämä on myös huomioitu vuoden 2026 talousarviossa.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa toiminnan suunnittelua haastaa lapsimäärän vaihtelu ikäryhmittäin. Syntyvyys on Keuruulla vaihdellut vuosittain tällä vuosikymmenellä ja ikäluokan koko vaihtelee 37–62 lapsen välillä (ks. liite). Siten on tarpeen toimintaa suunnitellessa käyttää tarvittaessa Haapamäen yhteiskoulun tiloja ja Keuruun ala-asteen tiloja, jotta ryhmät saadaan perustettua ja sijoitettua tarkoituksenmukaisesti ja pedagogiset tekijät huomioiden. Varhaiskasvatuksen yksikköjä on Keuruun kaupungilla kaksi: Haapamäen päiväkoti ja Aurinkolinnan päiväkoti. Lisäksi on yksityinen päiväkoti Tähtitarha.

Talouden tasapainottamisohjelman päivityksessä (2024–2027) talousarviovuodelle 2026 suunnitellut toimenpiteet koostuvat pääosin säästöistä henkilöstökustannuksissa, kun eläkkeelle jäävien tilalle ei palkata uusia työntekijöitä.

Säästötoimenpiteenä esitetään Haapamäen alakoulun yhdysluokkakehityksen jatkamista 3–4. luokille 1.8.2026 alkaen. Yhdysluokka 1–2 on toiminut lukuvuodesta 2024–2025 alkaen. Säästöä tulee yhden opettajan palkkakustannusten verran, kun määräaikainen luokanopettajan tehtävä päättyy.

Talousarvion valmistelussa on otettu huomioon lisäksi kaupunginvaltuuston 13.06.2022 § 21 hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma I, josta toimenpiteinä vuodelle 2026 oli suunniteltu seuraavia:

- Keuruun ala-asteen kaksisarjaisuuden muutos jatkuu suunnitellusti, jolloin vähenee säästönä yksi määräaikainen opettaja 1.8.2026 alkaen. Säästö yhden opettajan palkkakulut. Kaksisarjaisuudesta on lautakunnan päätös (28.4.2022 § 31).
- Pohjoislahden koulu muuttuu kahden opettajan kouluksi 1.8.2026 alkaen. Kolmantena opettajana ollut määräaikainen luokanopettaja palaa virkaansa Keuruun ala-asteelle, jossa on ollut sijainen. Säästönä yhden opettajan palkkakulut.

- Einari Vuorelan koulun lakkauttaminen esitetään siirrettäväksi kahdella vuodella 31.7.2028. Arvioitu henkilöstösäästö siirtyy talousarvioon vuodelle 2028, jos valtuusto päättää koulun lakkautuksesta.

Säästötoimenpiteitä kohdennettiin valtuuston päätöksellä tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti kaikkiin Keuruun kouluihin (ks. Hallintolaki 6 § ja Perustuslaki 6 §). Talouden tasapainottamisohjelma käsiteltiin yhteistoimintatoimikunnassa 5.5.2022. Talouden tasapainottamisohjelman (13.6.2022 § 21) perustelut pitävät edelleen paikkansa. Syntyvyyden laskun seurauksena oppilaiden määrä vähenee Keuruulla tasaisesti. Perusopetuksen oppilasmäärä syyskuussa 2026 on arviolta 826 ja se tulee laskemaan 2030-luvulle siirryttäessä alle 600 oppilaaseen (ks. liite).

Tiedotus ja kuuleminen

Haapamäen yhteiskoulun ja Pohjoislahden ala-asteen oppilaiden huoltajille lähetettiin 17.10.2025 Wilma-viesti, jossa tiedotettiin lautakunnan talousarviopykälästä ja ko. kouluja koskevista mahdollisista säästötoimenpiteistä sekä annettiin mahdollisuus lausua kirjallisesti sähköpostilla lautakunnalle 22.10.2025 klo 12:00 mennessä. Rehtoreita pyydettiin myös keskustelemaan koulujen oppilaiden kanssa tästä asiasta ennen lautakunnan kokousta. Asiasta tiedotettiin myös koulujen henkilökuntaa.

Toimivalta

Hallintosääntö 72 §: Lautakunnat laativat talousarvioehdotuksensa

Hallintosääntö 27 § ja 28 §: Lautakunta vastaa toiminnan järjestämisestä sekä voimavarojen yhteensovittamisesta ja tasapainottamisesta toimialallaan kuten esi- ja perusopetuksessa.

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Nevalainen Marko, marko.nevalainen(at)keuruu.fi, puh. 040 749 7718

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Nevalainen Marko

Tiedoksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto.